

Rogaland fylkeskommune
Postboks 130 Sentrum

4001 STAVANGER

Oversender søknad til uttalelse - Oppgradering av anlegg, tilbygg pumpestasjon - gnr. 15 bnr. 653 - Sandavegen

Tiltak:

Byggested: Gbnr: /

Tiltakshaver:

Ansvarlig søker:

Informasjon om tiltaket

Tiltaket gjelder endring av tillatelse til overvannrør. Omsøkte tiltak ligger i offentlig friområde i gjeldende reguleringsplan.

Historikk

Søknad om oppgradering av eksisterende overvanns- og spillvannsledninger, samt oppføring av pumpehus ble godkjent 02.02.2017. Se vedlagt tillatelse.

Den nye overvannsledningen ut i sjøen ved Hedleklubben på Åkrasanden ble lagt i samme trasé som den gamle. Den nye ledningen var imidlertid mye større og krevde en større grøft, samt at selve utslippspunktet måtte forsterkes. En tidligere betongforsterkning mot nord inne på stranda krevde også utbedring på grunn av utvasking. Kort sagt, arbeidene ble mer omfattende enn først antatt, og en måtte derfor plastre litt av selve haugen for å unngå utglidning av sand. Plastring av skjæring, grøftetrasé og utløp er utført med naturstein i betong. Resultatet har blitt en ganske omfattende og synlig konstruksjon, som det søkes endringstillatelse for. Se fotodokumentasjon av nåværende situasjon.

Søkers redegjørelse

«Karmøy kommune, VAR-avdelingen, fikk godkjent tiltak for å oppgradere eksisterende overvann- og spillvannsanlegg på Sandane på Åkra. Ledningene måtte skiftes ut grunnet for små dimensjoner og dårlig fall. Pumpestasjonen ved Røde Kors-huset på Sandane ble også ønsket bygget ut. Anlegget strakk seg fra sjøkant på Hedleklubben til Bekkavegen og fra Sandavegen 53 til Strandheimvegen.

Det ble utført et reparasjonsarbeid i 2016 pga ødeleggelser fra stormen. Det anlegget som lå der var bygd på slutten av 80-tallet. Anlegget var omgitt av betong som skulle sikre ledningsanlegget og det var plastret med stein og armering. Se vedlagt bilde. Ikke så lett å se på bilde, men det var synlige kummer som stakk opp av betongen og det var et betongdekke rundt fjellet slik det er i dag, men i litt mindre størrelse. Legger også med e-post korrespondanse på dette arbeidet med Friluftsrådet Vest som drifter og vedlikeholder området (vedlegg Q1). Vi har gjort dette arbeidet i tråd med Friluftsrådet Vest sine ønsker. Ved utførelse av godkjent tiltak, ble ny større ledning lagt (dette er omsøkt og godkjent). Tidligere lå en DN 1000. Ny ledning er DN 1600. Det er benyttet samme trase som tidligere og utløpet kommer på samme plass. Vi så det som nødvendig å dekke ledningsanlegget slik som utført for å sikre en varig konstruksjon og for å unngå unødvendig transport over den sårbare stranden for å utføre nye reparasjonsarbeider pga. storm. Det er større flater enn før, men ledningene er også større (se vedlagte bilder).»

Naturmangfold

Sanddynene på Åkrasanden er en svært viktig naturtype. Se faktaark

<https://faktaark.naturbase.no/?id=BN00082308>

Plastring av skjæringen langs Hedleklubben har hindret ytterligere utglidning av sand. Etter å ha stått i noen år, ser det ut som at sanden og plantene har stabilisert seg. Plastringen har hatt den tiltenkte effekten, og en har unngått ytterligere erosjon.

Friluftsliv

Åkrasanden er distriktets mest brukte friluftsmål. Det brukes som turområde året rundt, og selvsagt til bading, soling, grilling/piknik og lek om sommeren.

Den nye stien og plassen er ikke til hinder for Åkrasanden som turområde. Tiltaket har tvert i mot åpnet yttersida av Hedleklubben for turgåere. Det er blitt et mye brukt utsiktspunkt. Det går heller ikke på bekostning av areal som har vært benyttet til annen form for friluftsliv før.

Tiltaket har derimot endret opplevelsen av Hedleklubben sett fra nord. Når man kommer nordfra langs sjøen vil man se tiltaket godt. Det er helt tydelig en konstruksjon der, i stedet for en naturlig knaus. For publikum som oppsøker «sandane» for naturopplevelsens skyld, så er ikke nordsiden av Hedleklubben helt naturlig lenger. Ettersom dette er en begrenset del av området, så antar kommunen at naturopplevelsen for den jevne turgåer fremdeles er flott.

Landskap

Hedleklubben nord- og vestsida er endret. På nært hold er dette et merkbart tiltak, men fjernvirkningen er ikke merkbar. Det vises til bilder på tidsmaskinen.no for dokumentasjon av førsituasjonen:

<https://tidsmaskinen.no/p/552d9d1ecf7cdc6d218b456a>

<https://tidsmaskinen.no/p/56fe5231cf7cdcae138b4567>

<https://tidsmaskinen.no/p/57553162cf7cdcd5718b4569>

Hedleklubben var en rufsete bergknatt, typisk slik fjellet mot havet er på Karmøy. På toppen var det sand med vegetasjon. Den opprinnelige ledningsgrøfta var dekket delvis med betong og delvis med grus. Flyfoto viser dette. Utløpet var i ei kløft, som skjulte ledningen godt.

Omsøkte endring har «glattet» ut noe av knausen og tiltaket har blitt en «ting» i seg selv. Kommunen mener imidlertid at tiltaket er begrenset, og utført for å unngå ytterligere skade på landskapet her.

Kulturminne

Tiltaket ligger 25 m fra kulturminne id 61160.

Dispensasjon

Søkers begrunnelse:

«Karmøy kommune har liggende overvannsledning som går ut på Hedleklubben som ligger på Åkrasanden. Det ble i 2016 utført reparasjonsarbeid grunnet ødeleggelse fra storm på betongkonstruksjon som lå rundt for å beskytte overvannsledningen. Overvannsledningen ble oppgradert til større dimensjon.

Det var nødvendig å dekke ledningsanlegget slik som utført for å sikre en varig konstruksjon og for å unngå unødvendig transport over den sårbare stranden for å utføre nye reparasjonsarbeider pga. storm. Det er større flater enn før, men ledningene er også større. Anlegget er blitt sikret med en ny betongkonstruksjon forankret ned til fjell. Miljødirektoratet har godkjent at det foreligger samfunnstjenlige hensyn som tilsier at det kan gis samtykke til varig omdisponering av areal i friluftsområdet.»

Søknaden er avhengig av dispensasjon fra regulert formål – friområde, samt fra byggeforbudet i strandsonen – plan- og bygningsloven § 1-8

Etter pbl § 19-2 (2) skal ikke dispensasjon gis:

- Dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale og regionale interesser blir vesentlig tilsidesatt.
- Fordelene ved å gi dispensasjon må være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.

Begge disse vilkårene må være oppfylt for at kommunen kan gi dispensasjon.

Vurdering av vilkåret i første kulepunkt for regulert formål – offentlig friområde, og forbud mot tiltak i 100m-beltet langs sjø:

Hensynene her er sammenfallende og de vurderes derfor under ett.

Hovedhensynet bak dette offentlige friområdet er å sikre allmenne rekreasjonsområder og de betydelige naturverdiene her.

I strandsonen skal det etter pbl. § 1-8 første ledd tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Disse hensynene skal ikke bli skadelidende om dispensasjon gis. Strandsonen er definert som område av nasjonal verdi. Karmøy kommune er blant de kystkommuner i Rogaland med stort press på arealene.

Tiltaket har begrenset innvirkning på rekreasjonsbruken av Åkrasanden. Tiltaket har muligens økt tilgjengelighet og bruk, da dette utsiktspunktet er lett å gå ut til og ligger nær en av de tre hovedinnfallsportene til strendene.

Innvendingen er at dette har gått ut over viktige og sårbare naturverdier. Tiltaket har endret fjellknausens ytterside, fra naturens rufsete og værbitte sjøklippe til en parklignende plass. Tiltaket forårsaket også fare for erosjon og sandflukt fra toppen av knausen. Dette er stoppet ved at deler av skråningen er plastret med betong og naturstein. Det er imidlertid fremdeles noe eksponert sand i overkant av steinplastringen. Erosjon kan resultere i større skader dersom dette blir liggende eksponert i lang tid. Dette bør observeres. Det bør vurderes tiltak for å stoppe erosjonen. Slike tiltak må gjøres i samråd med naturkonservatorer for å unngå mer plastring med betong og stein. Naturverdier har gått tapt her, men omfanget er begrenset. Utbedringen av overvannsledningene er gjort på areal som allerede var berørt av eksisterende overvannsledning. Plasseringen av overvannsledningen her er i konflikt med arealformålet og naturverdiene, men en utbedring av ledningen vurderes ikke å sette hensynet bak bestemmelsene ytterligere til side. Dispensasjonene kan gis.

Vurdering av vilkåret i andre kulepunkt:

Åkra er Karmøys største tettsted og har hatt store utfordringer med overvannshåndteringen. Oppgradering av overvannsledningen var et nødvendig tiltak og må ses på som en samfunnsmessig fordel. Ulempene er at naturverdier går tapt. Kommunen vurderer skaden til å være begrenset og at noe av tiltaket er nødvendig for å unngå ytterligere skade. Samfunnsnyttene veier tyngre enn naturinngrepet og dispensasjon kan gis.

Samlet vurdering

Karmøy kommune har kommet fram til at det kan gis dispensasjon. Det knyttes vilkår til dispensasjonen om overvåking av erosjonen og at det utarbeides tiltaksplan fra naturkonservator.

Har du innspill?

Før kommunen behandler saken videre, ber vi om deres uttalelse. Frist er satt til 04.04.2023.

Vedlagt følger kopi av søknad med vedlegg.

Har du spørsmål?

Ta kontakt om dere har spørsmål i saken.

Med hilsen

Ingvill Granodd
ingeniør

Dokumentet er sendt uten underskrift. Det er godkjent i samsvar med interne rutiner.

Kopi til:

Kopi til:

Karmøy kommune

Vedlegg:

15-563oversikt

15-563reg

15-563flyfoto

D1_SITUASJONSKART

F-1_BESKRIVELSE UTFØRT TILTAK

111527936_UTTAELSE_FRA_OFFENTLIG_MYNDIGHET

111527936_UTTAELSE_FRA_OFFENTLIG_MYNDIGHET2

Q2_FOTO FØR UTBEDRING

Q7_NY OVERVANN VED UTLØP DN1600B

Q8_REPERASJON STORM 2016 B

Q9_SIKRINGSARBEID 2016

Q10_UTLØPSARRANGEMENT TRASE 3

Q3_FOTO NY BETONGKONSTRUKSJON

Q4_BILDE TILTAK PÅ HEDLEKLUBBEN 2016

Q1_UTBEDRING I 2016_STORM_MAIL

Q5_NY OVERVANN VED UTLØP DN1600

Q6_NY OVERVANN VED UTLØP DN1600A

BEFARING VEGETASJON SANDANE 27.11.2017

15-563rammetillatelse

thumbnail_IMG_20230306_133450

thumbnail_IMG_20230306_133603

thumbnail_IMG_20230306_133606

thumbnail_IMG_20230306_133657

thumbnail_IMG_20230306_133738

thumbnail_IMG_20230306_133743

thumbnail_IMG_20230306_133747

thumbnail_IMG_20230306_133928

thumbnail_IMG_20230306_134048